

in.ihned.cz/sport

Máte už dost sjezdovek a velkých komfortních, byť stále stejných lyžařských středisek? Proč tedy nezkusit opustit civilizační možnosti a vydat se do zasněžených horských končin, kam už nevedou stopy a kde budete odkázáni jen sami na sebe a své kolegy. Právě v tom tkví největší kouzlo skialpinismu, v angličtině známému pod pojmem ski mountaineering. Dnes čím dál módnější záležitost, která přitom vůbec není nová. A co víc: nevznikla jako sport či pro zábavu, ale z nutnosti. Zjednodušeně se dá říct, že skialpinismus, jak je ostatně z názvu patrné, spojuje lyžování s pohybem ve vysokohorském terénu.

Horolezectví i lyže

Skialpinistické aktivity jsou ovšem tak široké, že je nelze vystihnout jednou větou. Nejmnírnější a nejpobulárnější forma představuje jakési zimní túry po horách. Jen na ně potřebujete pořádné lyže a nestací vám běžky.

V Alpách, např. v sousedním Rakousku, se takto vyráží většinou z horské chaty, na pár hodin či na celý den se jde tam a další den zase onam. Hezčí variantu představuje pak přecházení a přejíždění mezi chatami. Kdo má ale kurážnějšího ducha a jednodenní túry by ho nudily, může vyzkoušet náročnější skialpinismus – třeba týdenní výpravu do Nízkých Tater nebo rumunských hor, kde na sklonku dne nebude žádná chata ani horský hotel, ale jen váš stan, anebo prostě jen mrazuvzdorný spacák, který si rozestete do díry ve sněhu.

Tím ale skialpinismus pořád ještě nekončí. Jen končí výčet toho, co může zdolat každý bez předchozí důkladnější průpravy. V té nejnáročnější podobě se z vás totiž stane mnohem víc horolezec než lyžař. Abyste si sjeli nějaký ten svah, tedy spíše skálu, musíte na ni nejdřív vystoupit, s lyžemi pěkně na zádech. A tady už se neobejdete bez speciálního vybavení, jako jsou lana, cepín, mačky a jističí pomůcky.

FOTO: WWW.SKIALPINISMUS.CZ

Nic nového pod sluncem

Skialpinismus sice dnes zažívá boom, ale už i závody se v něm pořádaly dávno. A málokdo ví, že tento sport byl součástí začátků zimních olympijských her. Hned v roce 1924 na první olympiádě v Chamonix se jel jako tzv. závod vojenských hlídek a nechyběli ani českoslovenští reprezentanti.

Později byl ovšem prohlášen jen za exhibiční disciplínu. Ironií ovšem zůstává, že právě skialpinista, velitel francouzské vojenské hlídky Camille Mandrillon, skládal jménem všech sportovců olympijský slib. Vojenské hlídky se jako ukázkové disciplíny konaly také ještě na dalších třech olympiádách.

Prapůvod skialpinismu lze ale vidět ještě dál. V zasněžených Alpách přelomu 19. a 20. století, kde se často lidé z jedné vesnice do druhé nemohli v zimě dostat jinak než přes hřebeny hor na dřevěných lyžích. A protože takový přechod byl delší, museli si s sebou vzít i zásoby. Druhým mezníkem, který rozvinul ski-

alpinismus, pak byla horská služba a její aktivity. Lyže se těmto strážcům hor staly nedílnou součástí služby.

Speciální lyže

Nutno ovšem zmínit, že stejně jako se do vysokohorského terénu nehodí běžky, tak byste tam neuspěli ani s klasickými sjezdovkami. Skialpinistické lyže jsou o něco kratší (170 – 190 cm) a mají poněkud odlišný tvar. Jsou konstruovány tak, aby odpovídaly předpokládané hmotnosti lyžaře. Na špičku a patu lyže se uchycují tzv. tulení pásy – syntetické materiály, které se lepí na skluznici lyže a zabraňují podkluzování lyží při stoupaní. Zvláštní je také samotné vázání. Při sjezdu máte patu i špičku nohy pevně připnutou k lyžím. Při chůzi po rovině a při

stoupaní vám ovšem dost pomáhá volná pata. Je-li svah příliš strmý, umísťuje se mezi patu a lyži ještě jakási podložka. Poslední výraznou odchylku představují boty. Na rozdíl od klasických lyžáků se v nich dá i poměrně normálně chodit, což je vzhledem k terénu často nezbytnost. Jsou daleko měkčí a jejich podrážka se podobá horolezeckým botám, takže se na ně dokonce dají upnout i stoupačké železa.

Než ale budete do výbavy investovat (nejlevnější komplet vás vyjde asi na 30 tisíc korun), půjčte si ji a vyzkoušejte. A samozřejmě, že se skialpinismem je třeba začít pod vedením zkušeného instruktora. Jen tak si můžete bezpečně otevřít dveře do kouzelného světa hor. ●

ADÉLA POLÁKOVÁ

INFORMACE

- český server o sportovním skialpinismu www.skialpinismus.cz
- mezinárodní organizace International Mountaineering and Climbing Federation (UIAA) www.uiiaa.ch
- Specializované cestovní kanceláře: www.adventura.cz www.poznani.cz